

వతివేటి నొక చంద్రావతి

తెలుగు చింతనందు, వుప్పు పల్లెం చలు కున్న పక్కకు తోసి "రా వద్యా" అని ఆహ్వానించింది పిన్ని. మళ్ళీ నీళ్ళోనుకుంది గావును పిన్ని, అమ్మతో చెప్పాలి, అనుకున్నా. వంటింట్లో పీటవారి "కూర్చో, గమ్మున బియ్యం కడుక్కోస్తా. కుంపటి మీద వడసి కూచోవచ్చు" అంటూ గిన్నె తీసుకుని దొడ్లోకి వెళ్ళింది పిన్ని.

నా చూపంతా చింతనందు పల్లెం మీదనే వుంది. పిన్ని ఎప్పుడూ నీళ్ళు పోసుకోవటమే గాని అవి పాటు అయ్యేదీ లేదు, అయినా కడుపు వంట నాలుగు కాలాల పాటు కళ్ళ ఎదలు పొడవైతే లేదు. అందుకే అమ్మ అంటూ వుంటుంది. "పెళ్ళయితే పెద్దాళ్ళ అన్యాయం చేసే రెండో పెళ్ళి వాడి కిచ్చారన్నావ్, మరి దీనికేమి చెబుతావ్? పిచ్చిదానా! రాతే! రాతే! ఆ భగవంతుడు రాసిన రాతని ఎవరు తప్పించ గలరు? మనం కేవలం నిమిత్తమాత్రం!" అంటుంది. అమ్మది మరి చాదస్తాం! మానవుల దయతోనే, భగవంతుడి దయతోనే, మొత్తానికి అమాయకురాలైన పిన్నికి అంతా అన్యాయమే జరుగు తోంది.

బియ్యం గిన్నెలో లోపలి కొన్నూ "ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నావ్" అంది పిన్ని. "అబ్బే ఏం లేదు" అన్నాను. బియ్యం గిన్నె కుంపటి మీద వడసి, అత్తెనరు నీళ్ళు పోసి పైన పల్లెం బోర్లించింది.

"పద మల్లె మొగ్గలు కోద్దాం" చెబుతూ నీళ్ళు పోసి వాకిట్లోకి నడుస్తూ అంది. మాట్లాడక కుండా వెనకాల నడిచాను. పిన్ని పువ్వులకొన్నూంటే నేను మాలకడూ అడిగాను, "వాణి దగ్గర్నించి పుత్తర మొచ్చి చాన్లుళ్ళయింది కదు పిన్ని?"

"మరే — బొత్తిగా మానేసింది మధ్య— కొత్త స్నేహితుడు దొరికాడు కదూ— పాత వాళ్ళని మరిచి పోతున్నట్టుంది" నవ్వంది. నేనూ నవ్వేశా.

వాణి పిన్నికి పవిత్రీకాతురు. అదీ నేనూ ఒకే క్లాసు చదువు కుంటూ ఉండే వాళ్ళం. క్రింద టేబుల్ పెళ్ళయి అత్తవారింటికి వెళ్ళింది వాణి. అది పువ్వుపటి స్నేహమే పిన్నికి నాకూ.

మల్లె మొగ్గలు ఎవరెవరి కిచ్చిందో, ఇంకా ఎవరి కిచ్చారో చెప్తూంది పిన్ని. అన్నిటికీ పూజా కొడుతున్నా.

పచ్చగా వుంటుంది పిన్ని. బారెడు జడ, నీడలు కనిపించే బుగ్గలు. అందమంతా వాటిల్లనే వుందని పించే చేపల్లాంటి కళ్ళు. దేవుడికి బుద్ధి లేదని పించింది మేస్టారి పక్కన అవిణ్ణి పూహించుకుంటే. కాని కలలో కూడా ఆ విషయం అనుకున్నట్టే తోచదు పిన్ని తరహా చూస్తే. కట్టిన మాలలో సగం నా జడలో పెట్టి మిగతాది తన తలలో తురుముకుంది.

"ఇక వెడతా పిన్ని" అన్నా లేస్తూ.

"కూచుందూ ఒక్కదాన్ని వుండాలి. మేస్టారిచ్చాక వెడుదువు గానిలే" మళ్ళీ కూచోబెడుతూ అంది పిన్ని— "పొద్దు పోతే మీ పిదా దాకా దిగజడ తాతే."

"భయానికి కాదుగాని— అమ్మేమయినా...." అందుకుంటూ అంది పిన్ని "కోర్కెనుకుందరా?"

లేవు నేనొచ్చి చెప్తే— మీ అమ్మాయిని కొట్టకండి— నేనే వుంచేశానా అని" దీర్ఘం తీస్తూ నవ్వింది పిన్ని.

"మరే— చిన్న పిల్లని గదూ" పకవకా నవ్వు న్నెను.

మాటల్లో వడి పొడైతే పోయింది తెలియనే లేదు మాకు, కిర్రుమంటూ గేలు తోనుకొస్తున్న మాస్టారిని చూసేవరకూ. "అరుగో మేస్టారిస్తున్నారు— నే పోతానూ పిన్ని" లేచి నిలబడ్డాను. లోపలికి వస్తూ అన్నారు మాస్టారు—

"ఎవరూ? వచ్చేవా! నీ స్నేహితురాలు ఉత్తరం రాసిందోయ్."

"ఏం రాసిందండీ?" పిన్నితో బొట్టు పెట్టించు కుంటూ అడిగా.

"కులాసాగానే వున్నారట. మిమ్మల్లందర్నీ చూడాలని వుండటూ— సంక్రాంతికి వచ్చి తీసికెళ్ళమని రాసింది."

"నా సంగతేమీ రాయలేదా? రాయదులెండి. దానికి నేను జ్ఞాపక ముంటే కదూ" నవ్వుతూనే అన్నా, లోపలేదో బాధగానే వుంది.

"మరే నీకు మహా అది జ్ఞాపకముంది? నీ అంతలు నువ్వు ఒక్క ఉత్తరం ముక్క రాశావా దానికి చెబుదూ? అది వెళ్ళక నువ్వు— మీ పిన్ని— ఈ ప్రపంచంలోనే వడిపోయావుగాని— కూతుర్ని వెనకేసుకొన్నూ అన్నారు మాస్టారు.

"మీరు భలే వారండి" బయట కొచ్చేస్తూ అన్నా.

"లేవు మీ చెల్లెల్ని పంపు వద్యా పాట్లకాయ రిస్తాను" అంటున్న పిన్నికి "ఆ—ఆ" అంటూ సమాధానం చెబుతూ అడుగులు తొందరగా వేశాను.

మేస్టారున్న మాట నిజమే. వాణి అత్తారింటికి వెళ్ళేదాకా పిన్నికి నాకూ మధ్య వట్టి పరిచయం లాగే వుండేది. వాణిలోపాలు నేనూ 'పిన్ని' అని అవిణ్ణి పిలిచేస్తాను. అంతే. వాణి అత్తవారింటికి వెళ్ళేక ఏమీ తోచక అత్తాడే వస్తు అదే స్థితిలో వున్న పిన్ని పూర్తిగా ఆకర్షించింది. ప్రతిరోజూ సాయంత్రం కాస్తేపు పిన్నితో కబుర్లు చెప్పుకోనిదే తోచదు నాకు. ఎక్కడికీ పంపిడైన, అమ్మకూడా నన్ను వాళ్ళింటికి వెళ్ళేందుకు అభ్యంతర పేట్టేది కాదు. అలా అని రోజూ పంపిదీ కాదు. నేను వెళ్ళని నాడు రెక్కలు కట్టుకు వాలేది పిన్ని. వాణి దగ్గర కంటే పిన్ని దగ్గరే ఎక్కువ చనువైంది నాకు. వాణి తభ్యం కాస్త హడావిడి. అది నా స్వభావానికి విరుద్ధం. పిన్ని మంచి నెమ్మది మనిషి. అందుకే అవిడంటే చనువుతోపాలు గౌరవం గూడా వుండేది నాకు.

"ఇంత ఆనంద్యమైందేమీ?" నేను చస్తూనే అడిగింది అమ్మ.

"వాణి దగ్గర్నించి ఉత్తర మొచ్చిందేమో అని మాస్టారిచ్చేదాకా వున్నా" అబద్ధానికి నిజం జోడిస్తూ అన్నాను.

"వచ్చిందా?" పీట వాలుస్తూ అంది అమ్మ.

"వచ్చింది. కులాసానీట" కంచం పెట్టుకుని పీటమీద కూర్చున్నా.

"అంతేనా? నీళ్ళేమన్నా—?...." నా మొరొక లోకి నవ్వుతూ చూస్తూ అంది అమ్మ, నెయ్యి విడుపుతూ.

"దానికేమీ లేదుగాని పిన్నే...." జ్ఞాపక మొచ్చిన సంగతి చెప్పేసా చిరునవ్వుతో మిళాయింది.

"సర్కే, మళ్ళీ అప్పుడేనా" గప్పున మూలి ముడిచింది అమ్మ.

అల్లంటప్పుడే అమ్మను చూస్తే నాకు మంచు తుంది. ఏదాది బిడ్డను పోగొట్టుకుని ఏదాది దాటిన పిన్నికి అప్పుడేనా అంటుంది గాని, విస్తృత మొన్న కాపురానికి వెళ్ళిన వాణి నీళ్ళోనుకోలేదని తొందర పడుతుంది. అయినా అమ్మకి వాణి అంటేనే పక్ష పాతం. అవును మరి. తల్లిపోయిన కొత్తలోనూ, తండ్రి మళ్ళీ వెళ్ళి చేసుకున్న సందులోనూ ఎప్పుడూ మా ఇంటి దగ్గరే వుండేది వాణి.

"ఆ ఇంట్లో ఒక్కదాన్నీ వుండాలంటేనే భయ మేస్తూండండి దొడ్డుమృగారూ" అనే వాణి మాట లకి కన్నీటి చెలమలే అయ్యేది అమ్మకళ్ళు. వాణి తల్లి, అమ్మ మంచి స్నేహితులు. అవిణ్ణి తలుచు కుని అప్పుడప్పుడూ అమ్మ బాధపడుతూ వుండేది.

ప్రాద్దున్నే ఎలాగో ఒకలా పంటచేసి, తండ్రిని స్కూలుకు పంపి, తానింత తిని మా ఇంటికి వరు గెతుకు వచ్చేది వాణి. ఇద్దరం కలిసే స్కూలుకు వెళ్ళేవాళ్ళం. సాయంత్రం దాకా అదే ప్రపంచం. సాయంత్రం వస్తూనే నన్ను తోడు తీసుకుని ఇంటికి వెళ్ళి వంట చేసేది. ఒక్కొక్కనాడు అమ్మ చేత వండించేసి గిన్నెలు పట్టికెళ్ళి వాళ్ళింటి దగ్గర పెట్టేవాళ్ళం. ఇక సెలవులోనే మాయింట్లోనే వుండిపోయేది. వాణి ఆరోజు మేస్టారు వుండుకు తినమనేది. తల్లి కోసం ఎక్కడ బెంగ పెట్టుకుంటుందో అని ఏమనేవాడు కాదాయన.

ఇద్దరం పెద్దవాళ్ళ మయ్యాం. ఈ మధ్యలో చాలా మార్పులు జరిగినయ్యాయి. మేమిద్దరం పెద్ద వాళ్ళమై, చదువులు కట్టిపెట్టి ఇంటి దగ్గరే వుంటున్నాము. "మిగతా పిల్లలు పెద్దవాళ్ళై ఎవరి సంగతి వాళ్ళు చూసుకుంటున్నారని గాని చిన్న పిల్ల! దీని పెళ్ళి, పేరంటం ఎవరు చూస్తారం"టూ, ఆ వయసులో పిన్నిని చేసుకుని ఇంటికి తెచ్చు కున్నారూ మాస్టారు. అందరి కంటే ఎక్కువగా సంతోషించింది అమ్మ పిన్నిని చూసి "అమాయకు రాలేనే, వాణిని బాగానే చూసుకుంటుందిలే" అని సంతృప్తిపడింది అమ్మ. నాకు మాత్రం మనసెం దుకో చివుక్కుమంది. వాణిని చూసేందోకేనా పిన్నికిపెళ్ళి? ఆమె కేమీ అక్కరలేదా—

పిన్నిని చూస్తే నాన్న రాసే కథల్లోని దేవకన్యకా అనిపించింది. కొత్తలో అవిణ్ణి మళ్ళీ మళ్ళీచూడాలని తహతహ లాడే దాన్ని గాని మాట్లాడాలంటే మళ్ళీ బెరుగానే వుండేది.

వాణిమాత్రం కొన్నాళ్ళు కొత్తమోజలో పడి మమ్మల్నిందర్నీ మర్చిపోయింది. అమ్మ నన్ను తెగ సతాయించేది. "వాణి నొక్కసారి కేకేనుకు రానే మరి నల్లపూసయి పోయింది" అంటూ. పిలవడానికి వెడితే వాణి "వుండనే పిన్నికి ఎక్క

దేవి వున్నాయో తెలీదూ. నేను లేకపోతే సంఠే అవదూ....." అనేది మహా ఆరిందాలా. కాసేపు కూచోమన్నా అనేది కాదు. పిన్ని కూచోమనీది. కాని వాలో కబుర్లు చెబుతూ కూచుండుకు పిన్నికి ఏలా? ఇంట్లోని పాటా అగినోలా? వాణి సరే, అవిడ వెనకే వనిలేకపోయినా తెగ తిరి గేస్తూ, పిన్ని పిన్ని అంటూ ఏవో సలహాలూ సంప్రదింపులతో, వాల్టి అప్పగిస్తున్న ఆసీనరు ధోరణితో సజమత ముపుతూన్నట్టుండేది, తీరుబడి లేక పాపం. అందుకని ఆత్మేసేపు కూర్చో బుద్ధయ్యేకాదు. ఇంటికి వచ్చినా మనుషు మాత్రం అయిపోతంలా అటే పిన్ని మనులుతున్న ఆ ఇంటి వెలువలనే తారట్టాడుతుండేది.

వాణికి నా ఆమోజు ఎన్నికొట్టి నిలవనే లేదు. ఆతరవాత అదివరకటికంటే ఎక్కువగా మా ఇంట్లో తిష్ట పేనీది. ఇదివరలో వంటవని గూడా లేటూగా. అండ్రి వచ్చినరీతి తను ఇంటి దగ్గర లేకపోతే కేకలేస్తాడని తెలిసినా పిన్ని సద్దే స్తుండని తెలుసు వాణికి. అందుకని ఆత్మేముకి గూడా ఇంటిదగర వుండేది కాదు. పెత్తనాలు సాగించేది.

పిన్ని ఎంత మందింటే, అవిడ అమాయ కత్తాన్ని అలంబుగా తీసుకుని అవిడమీదే ఆధారీ చెలాంబేదే. వాణి రకరకాలూ వాస్తూతో చెప్పేస్తూ అప్పుట్టు బెదిరింపు ధోరణిగా దిమా టిలా చేసేది. అవిడ సరే, ఏతప్పు చెయ్యక పోయినా, వాడిలి పోయ్యేది. అవిళ్లి చూసే విరగ బడి నవ్వేది వాణి.

"ఎందుకు పిన్ని అంత భయపడతావ్! అసలు చెప్పేందుకు ఏముందవ్" అంటూ వీపు దువ్వేది తరవాత కొంటగా.

"భలే దానిచే" అంటూ తేలికగా నిట్టూర్చే పిన్నిని చూస్తే, అక్కణంలో ఎక్కడ లేని జాలి పుట్టుకొచ్చేది. వాణి విలిసి తనానికి మండుకొచ్చేది. అవిడ ఇన్నీ సుసులతో పెట్టుకునేదే కాదట.

పిన్ని

ఆ తరువాత వాణి చెప్పేది. ఏళ్లు గడిచినయ్యే. వాణికి, నాకూ పెళ్లకలయినయ్యే. వాణి అత్రవారి టికి వెళ్లింది. నేను మాత్రం శ్రీవారి చదువు పూర్తి కాని కారణన ఇక్కడే వుండిపోయాను.

ఈలోపల పిన్నికి ముగ్గురు పిల్లలు పోవడం, రెండుసార్లు ఎబార్లస్టు కావడం జరి గింది. ఎప్పటికప్పుడు 'ఈ సార్లైనా...' అనుకుంటూ మనసు దిటవు చేసుకుంటూ వుండేది పిన్ని.

ఈసారి వాణివస్తే పిన్ని ప్రసవింపేదాకా ఉండిపోమన్నీ చెప్పాలి. సంవేయ్యవద్దవి పిన్నితో చెప్పాలి. ఎప్పుడూ గలగలలాడుతూ బొంగరంలా చలాకీగా ఉండే వాణి, సంసరింతో వడ్డాక ఇప్పుడేలా వుండో—

మళ్ళా నాలుగు రోజులు దాకా పిన్నిగారింటికి వెళ్లటమే సడలేదు.

ఆవేళ మామూలుగా పిన్నిగారింటికి బయలు దేరాను. గేటు తీస్తుంటే మేస్తూరి మాటలు విసపడయ్యే. జనివారంకదూ! ఇంట్లోనే వున్నార. కాబోలు అనుకుంటూ గుమ్మంలోకి అడుగు పెట్టాను. మేస్తూరు పిన్ని నేదో కేకలేస్తున్నట్లు తిసిపించి ఆగిపోయా.

"ఇన్నిసార్లు పిన్ను బ్రతిమలాడకుండా నేనే చేయించుకుందును అబ్బడ ప్రవర్తే కేకపోతే! ఈ వయసులో ఇంకా పిల్లలంటే సగ్గేస్తూంది కూడానూ..." మేస్తూరి గొంతు కరుగ్గా వినిపిస్తోంది. సన్నగా నిడుస్తూంది పిన్ని. వెళ్లేందుకు ససు యం కాదని వెనక్కి తిరిగి.

మర్నాడు పిన్ని వచ్చింది, నిమ్మకాయకొస మని. వెళ్తూ వెళ్తూ నేను ఇన్నాళ్ళు రానందుకు నిమ్మారమాడి, రేపు తప్పకుండా పస్తావని చెప్పించు

కుని మరీ వెళ్లింది. పిన్నటి విషాదవాయుల తాలూకు వీడల్లనా లేపు పిన్నిలో.

మర్నాడు వెళ్ళాను. నవ్వుతూ అహ్సానించంది పిన్ని. తను వప్పు రుబ్బుకుంటుంటే వేసు గడ్డి పోన కొరుక్కుంటూ కూచున్నా. పిన్ని ఎడవెరిసి లేకుండా ఏవో చెప్తునే వుంటుంది. ఈసారి పుట్టబోయే పివకు ఏదీ దేవుళ్ల పేర్లు కలిపి పెడతానని వెంక్కుకుండా చెప్పింది. 'బావుంది కొల్లీటి చేంతాడలా' అని నేనంటే, కిలకిలా నవ్వింది. మూల్గాడుకన్నసన్న మాటేగాని వాసున సంతా మొన్నటి సంఘటన పొందే వుంది. అడగనూ వద్దా? కాసేపు తటపటాయించి తెగించి వెళ్లగా అడిగా.

"వెంపు నందుకు పిన్ని నూస్తూరు కేకలేస్తు న్నారూ" ఒక్కణం లెల్ల పోయింది.

"నీకెలా తెలుసూ" అనునూసంగా అడిగింది. చెప్పాను.

తలవంచుకుని రుచి నవ్వండి గిన్నెలోకి తీసుకుంటూ "లోపలికి ఎడ" అంటున్న పిన్ని కంఠంలో కంపం పేకట్టాను. ఎందుకడిగానా అనిపించింది నాకు.

హంపిం విూడ కూచున్న వాళ్ళో తలపెట్టి బావుర మంది పిన్ని. అలా పిన్ని విడవగా మూడం నాటిది రెండోసారి. మొదటిసారి వాణి అత్తారిం టికి వెళ్లవచ్చుడు అప్పుడు నేనూ పిన్నికి భాగ స్సామి నయ్యాను. కాని ఇప్పుడలా చెయ్యలేదు. విడనున్న పిన్ని తల నిమురుతూ వుండిపోయాను. అక్కణంలో పిన్నింటే ఎన్నో రెల్లు పెద్ద గాన్నని పించింది.

అతరవాత తనని తనే సంబాళించుకుంటూ చెప్పింది పిన్ని. ఇక పిల్లలు పుట్టుకుండా ఆసరేషను చేయించుకోవంట్లున్నారట మూస్తూరు.

"ఉన్న పిల్లల్ని వీ పిల్లలనుకోరాదా" అంటూరు— మవు చెప్పి— వడ్డా ఎంత అప్యాయత చూపినా రక్తం సంఠుకు పుట్టిన బిడ్డలవుతారా? ఇంతెం దుకు, నవ్వింతనరకూ అమ్మూ అని పిలవ గిరిగారా వీళ్ళ? నాబిడ్డలంటూ వాక్కావాలని నేనన్నందుకు ఎట్టి స్వార్ల వరురాలిసంటున్నారు. ఈ ఒక్క కనీసపు కోరిక కోరేపోటి స్వార్లమైనా వుండ కూడదా వాలో? చెప్ప సద్దా".

వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది పిన్ని. ఏమని వోదార్చ గలను?

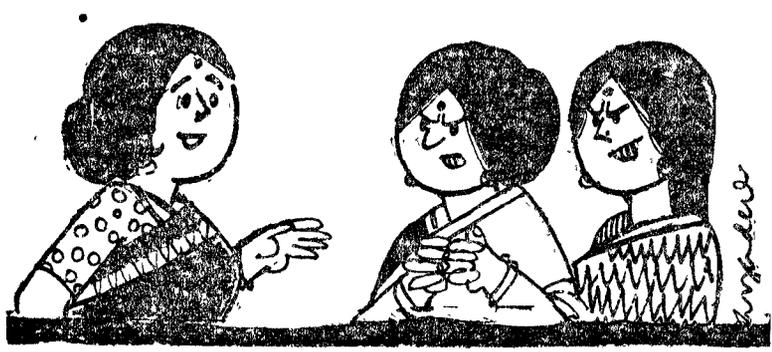
నూసంగానే నా సానుభూతిని అందచెయ్య గలిగాను. పిన్ని నానుండి పొందగోరింది గూడా అదే.

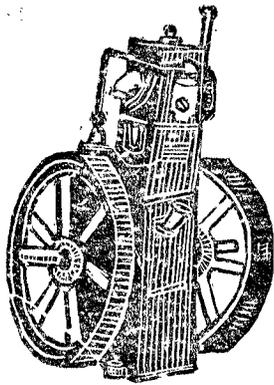
వాణిని సంక్రాంతికి తీసుకోచ్చారు మూస్తూరు. ఏమీ మారలేదు వాణి. కాకపోతే అదివర కెప్పుడూ సినీమా సంగతులూ అవీ మూల్గాడేది— ఇప్పుడంతా మొగుళ్ళి గురించే—నాకు తెలుసు కోలోనల అమ్మ నవ్వుకుంటోందని.

మూలం సందడిలో అడిగింది అమ్మ 'ఇంకా వుంటావా'ని, ఎప్పటిదాకానో మాకూ తెలుసూ, దానిో తెలుసు.

"అ—అప్పతుండా?" వాణి గొంతులో అయి

ఓ సేవ-అక్కడనుండి
చచ్చి పోయింట్లు!
హావ్యూయ్య! పోదె
ఏరగడం అంది!!

'మీనా' డిజిల్ ఇంజన్
6 H.P. 650 R.P.M.

ఉత్పత్తిదారులు :-

శ్రీ తిరుమల ఇంజనీరింగ్
కార్పొరేషన్,

191 8వ జి ఉజ్జయి నగర్,
కొల్హాపూర్, (మహారాష్ట్ర)

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో జిల్లావారీసెంట్రల్ కౌన్సిల్

అపరేషన్ లేకుండా :

స్రీ సుంజీవినింగ్
సర్టిఫైడ్ ఇంజనీరింగ్

సంఘం పరిమిత మలభూమి, సాధ్యము. ఈ ఔషధం మన మన బుడు లేనాడో వివరించిన మూలికా యోగములలో నేడత్యవసరము, అతి ముఖ్యమునైన మహాయోగము. ఆరోగ్యశుభ్రమేమాత్రం లేదు. ఔషధ సేవ 3 కొణులు మాత్రం. పత్యం లేదు. సంతానం కలగదు. 10 సంవత్సరముల నుండి, వైద్య సోదర, సోదరి:బులచే ప్రస్తుతినబడుచున్న దివ్యోషధం.

వెల: రు. 10-00 పోస్టేజీ ప్యాకింగ్ అదనం.
శ్రీనాగార్జున మూలికా కుటీరం,

రైల్వే స్టేషన్ వద్ద,
కామాలయం వీధి, తెనాలి-2.

వృత్త మోగింది. అమ్మా నేనూ ఏమీ మాట్లాడలేక పోయాం.

“అయినా కాస్త తెలుసుకోవాలిదా—ఈ వయసులో ఇంకా పిల్లలేమీటని నాన్న కయినా వుండాలి—చెల్లెల్లో, తమ్ముడో” అని చెప్పుకోడానికి నాకే సిగ్గేస్తూంది” సరసనకి అంది వాణి.

“మీనానుకయితే వయస్సుంది—పిల్లలున్నారనుకో—మరి పిన్ని సంగతి?” పూరుకోలేక చటుక్కున అడిగేశాను. చురచీరా మాసింది వాణి నావంక.

“ఏం? మేమందరం ఏమిటా పోయామనీ...? అనిడకి బిడ్డల గితే వుంటే ఇప్పటిదాకా పుట్టిన సలుసులు దక్కనే దక్కేవాళ్ళి”

దానితో వాదించటం నా కిక్కుంటేదు.

“అలా సరిపెట్టుకో గలిగితే దేవతలేనే అమ్మా” అంది అమ్మ మళ్ళీ నేదాంతంలో వదుతూ.

నాలుగురోజులు పోయాక వోరోజు (పాద్మినీ వచ్చేసింది వాణి, మా ఇంటికి మొహం మటమట లాడించుకుంటూ. “ఏం జరిగిందబ్బా” అనుకుంటున్నా. సరాసరి అమ్మదగ్గరికి వెళ్లి చెబుకోంది.

“సాయంత్రం బండికి వెళ్ళిపోతున్నా బొడ్డమ్మ గారూ” అంటూ

“అదేం?” ఆశ్చర్యపోయింది అమ్మ.

“అవిడ కనడమే ఇష్టం లేనివాళ్ళం పురుళ్ళేం పోస్తాం?” విస్మారంగా అంది వోరోజి.

ఏదో జరిగిందన్న మాట... వక్షసులతో దాచుకోలేని సందేహాన్ని బయటకు కక్కింది అమ్మ.

“అసలు మొదటిటింది నాళ్ళగారు— ఆపరేషన్ చేయించుకుంటుంది —కన్న తరహాతగూడా రెన్నెల్లు వుండమన్నారు నాన్న. వలేనన్నానీ. వంటింట్లో పిన్ని వింటూనే వుంది. “నేనేమీ ఆపరేషన్ చేయించుకోను. నేను ఒప్పుకున్నట్టే చెబుతారేమిటి?” అంది పిన్ని. దానివీడ నాన్నగారు “ఏండుకు చేయించుకోవు? ఇప్పటికే నలుగురూ నన్నుమాసి ముందుకొక పోయినా వెనక నన్నుకుంటున్నారు “ముసలాడికి దసరా పండగని” నన్నీలా గౌరవంగా బ్రతకనివ్వవా ఏమిటి?” అనడిగారు కాస్త గట్టిగానే. నేనూ పూరుకోలేక, “అవును పిన్ని ప్రవతిసారీ తొమ్మిది నెల్లా మోసి కష్టపడి కంటమే కాని నీ ఒళ్ళ గుల్ల కావడం మినహా ఏమీ మిగులుతుంది? మనసు సరిపెట్టుకోవాలి గాని మేమంతా నీ పిల్లలం కాక పోయామా?” అన్నాను. దానివీడ విరుముకు పడి పోయిందనుకో. “మీరూ వో” పిల్లలేనా?” అంది

“నాపిల్లయితే నాకిలాటి సలహా ఇస్తేదా” అంది. తనలో వున్న ఆ ఒక్క కోరికా గూడా గూఢాశనం చేసేసుకుని ఈ ఇంటిలోపాదికి వాకిలి చేస్తూ కూచోడం నావల్ల కాదంది. “అలాటి కోరికలున్న మేమే ఉత్సాహ పరులను” అంది. ఇది అన్నది, అది ఆలోచించి అని లేకుండా అన్నీ దులిపేసింది.” అని కళ్ళ కీళ్ళు పెట్టుకుని, “అంత స్వార్థ పరులం పురుడేం పోస్తాం? అనిడంటే ప్రేమాభిమానాలు పొంగుకోచ్చే పళ్ళ చేత పోయిం

కుంటుందిలే— నేనేండుకూ.” అంది ముగిస్తూ.

పిన్నికి ఎవళ్ళూ లేరని దానికి తెలుసు. అందుకే అలా దెప్పుతోంది మాకూ తెలుసు.

వాణి ఆవేళే వెళ్ళిపోయింది.

పాపం పిన్ని గతేమిటో అనిపించింది.

“ఆ భగవంతుడు నున్నాడు క్రియకి. అయినా అవిడకి అంత తొందర పనికి రాదటలే” అంది అమ్మ.

పిన్నిలో ఎన్ని అగ్ని వర్షులాలు రగులుతున్నాయో అమ్మకి ఎందుకు తెలియదా అనిపించింది వాకు.

అనేక “ఏమ్మకూయింది” చేసింది అమ్మ. “పుల్లగా వుంటుంది పిన్నికి కాస్త ఇచ్చిరావే,” అంటే బయటా దేరాను. నేను వెళ్ళే సరికి మాస్టారక్కడికో ప్రయాణ మవుతున్నారు. నన్ను చూసి “రాదా మంచి శకునం” అన్నారు. అడక్కుడడన్న మాటే మర్చిపోయి, “ఎక్కడి కండోయ్” అన్నాను నవ్వుతూ.

“ఏముంది— వచ్చిన వాళ్ళని తిట్టి వెళ్ళగొట్టంగా ఇకరానివాళ్ళని బ్రతిమలాడి తీసుకు రావడానికి” వ్యంగ్యంగా వోహూపు పిన్ని మీదకు విసిరేసి వెళ్ళి పోయారు మాస్టారు.

పిన్ని కళ్ళల్లో నీళ్ళ తిరగటం వున్నట్టగా కని పిస్తూనే వుంది. జరిగిన దానికి ఏవారీస్తూందనటా నికి ఆ కన్నీళ్ళే సాక్ష్యం.

బియ్యం ఏరుకుంటూ మెల్లిగా చెప్పింది పిన్ని. కొడుకుని అడిగి కోడల్ని తీసుకురావడానికి వెళ్ళాగట మాస్టారు. కాస్తేసాగి మళ్ళీ చెప్పింది— అనేక అన్నిమాటలు అనాలనుకోలేదట తను. తనకా కణం ఏదో అనేకం ముంచుకోచ్చి అట్లా అనుకోకుండా వాగేశానంది. లేకపోతే చిన్నప్పటినుంచీ తనుపెంచిన వాణిమీద తన ఒకవేమేనుంటుంది. వాణిని అనననరంగా బాధపెట్టనందుకు జలజలా కన్నీరుకార్పిందిపిన్ని. వెళ్ళి పిన్ని! తనలో అకోరిక అంతబలంగా వున్నందుకు తనను తానే తిట్టుకుంది. ఈసారైనా భగవంతుడు చల్లగా చూసి, “ఈ పాపాలనా తనకు దక్కిస్తే వచ్చేసారి తప్పకుండా అపరేషన్ చేయించుకుంటాను” అని చెప్పింది పిన్ని. పిన్ని మీద జాలేసింది నాకు.

“నీ కోరికతో తప్పేమీలేదు పిన్ని! అది భగవంతుడి చేయి నరం.... నువ్వందుకు చెయ్యకపోవు అంతే.... ఎవరేమనుకుంటే నీకేం?” అంటూ వోదార్చాను.

“ఎంత గొప్పగా అన్నావే తల్లీ.... నీ కడుపు చల్లగా.....” అని ఉప్పొంగి పోయింది పిన్ని.

మర్నాడు పిన్ని వో మూడేళ్ళ అబ్బాయిని వెంట బెట్టుకుని వచ్చింది.

“ఈ పిల్లాడెవరండోయ్” అంది అమ్మ వాణి వేస్తూ.

“మనవడు” అంది నవ్వుతూ.

పిల్లలులేని పిన్నికి మనవడు! నాకు నవ్వాగలా.

అంతకన్న “ఏడు నా మనవడు” అని కల్పనం లేకుండా, అత్యయత వెళ్ళబోసుకుంటున్న పిన్నిలోని దేవత నా కళ్ళల్లోకి తొంగిచూసింది క్షణం.

“కోడల్ని తీసుకోవచ్చున్నమాట” అంది అమ్మ పిన్ని నవ్వాపేసింది “పుమా” అంది పుడాసేసంగా.

“అవిడ నీళ్ళు పోసుకుందట— వేసిళ్ళు— రానందట. ఇక మీరే దిక్కు” అంది పిన్ని జిలిగా.

“మీ మాస్టారి ముందాలో చనకి నిద్రపనం....”

కితంసారి లక్ష్మిపోయినప్పుడు బెంగపెట్టుకుని ప్రాణంమీదికి తెచ్చుకున్నావంటూ— అందుకుని అలా కాకుండా ముందే వీడిని తీసుకొచ్చారు” అంది నవ్వు లేక నవ్వుతూ.

“బాగానే వుంది దీవెన!” కమ్మంగా అంది అమ్మ. కాస్తప్పు కూర్చుని వెళ్లిపోయింది పిన్ని మాస్టారి ప్రవర్తనకి చాలాసేపు బాధపడ్డాం అమ్మానేనూ.

చెప్పాడూ, ఆ తరువాత పిన్నితో నా సాంగత్యం మరీ ఎక్కువయింది. అన్ని మనసు విప్పి చెప్పేది పిన్ని నాతో. ముఖ్యంగా పుట్టబోయే పాపమైన ఆశ లన్నీ నింపుకున్నట్లు మాట్లాడేది సాపం. “ఈసారి పాపం నాపాల ఇవ్వను వద్దా— ఏ గేదేపాలో వట్టి ప్లాను. కాస్త బలహీనంగా వుంటే వుండాలి” అనేది. “పాపని నా చేతుల్లో పెంచాలని లేదు. నాచేతులంత సుంచినీ కావేమో? ఎవరికైనా పది రూపాయలిస్తే ఇంట్లోవుండి చూడరంటావా?” అంటూ వుండేది. రకరకాల గౌను గుడ్డలూ, చొక్కాగుడ్డలూ, కొని అస్తారుబతంగా దాచింది. స్వెట్టరూ, మేజోళ్ళూ అల్లుతూ కూచునేది.

అవిడ ఆరొంటు చూస్తే నాకెందుకో భయం చేసేది.

కొన్ని రోజులు మామూలుగానే గడిచాయి. ఒక రోజు రాత్రి మాస్టారిచ్చి వాడావిడిగా అమ్మని తీసి వెళ్లారు. పిన్నికి నెప్పులొస్తున్నాయట. ఎదురు చూసిన ముహూర్తం దగ్గర పడుతూంది. నాకింక మిగతారాత్రి నిద్రపట్టలేదు.

తెల్లెల్లగట్ల మాస్టారిచ్చి వెళ్లారు. ఆస్పత్రిలో చేర్చినవారట. కడుపుతోనే బిడ్డపోయిందట. ఆప రేషన్ చేసి తీసేశారట నిర్లప్తంగా వెళ్లారు.

“మనచేతిలో ఏంలేదు ఆభగంతుడికే దానికొక్క తీర్పడం ఇష్టంలేదు” అంటున్న మాస్టారి కంతం ఒణి కింది.

మాస్టార్ని చూసి జాలేసినా, పిన్నిని తల్లుకుంటే గుండె గుభేలుమంది—ఈ ఆఫూతానికి ఎలా తల్లు కుంటుందో?

‘కాస్త కాఫీ చేసి ఆస్పత్రికి తీసికెళ్లమని’ చెప్పి వెళ్లిపోయారు మాస్టారు.

కాఫీ కాస్తున్నానన్న మాటేగానీ, మనసంతా పిన్ని తలపుతో భారమైపోయింది. అవిడ పాపాయిమీద పెట్టుకున్న ఆశలూ, అనుకుని మురిసిన మాటలూ తల్లుకున్న కొద్దీ దుఃఖం పొంగుకొచ్చింది.

ఇంకా ఆస్పత్రికి బయలుదేరనే లేదు. వచ్చిపడ్డది అమ్మ. పెద్ద ఆపత్నేదో వచ్చిపట్టు చనిపోతున్న అమ్మను చూస్తూంటే, మాస్టారు చెప్పిన సంగతికే ఇంత బాధపడుతూందన్న నమ్మకం వాకు కలగలేదు. కీడును శంకిస్తున్న మనస్సుతో “ఏమయిందమ్మా?” అని అడిగాను.

“అయిపోయిందమ్మా— అయిపోయింది. పిన్ని తప్పిపోయింది.” బావురుమంది అమ్మ.

స్తంభించిపోయాను నేను..... ఏదో ఆపద అను కున్నాను గాని ఇంత దారుణం జరుగుతుందనకోలేదు. కన్నీళ్లు కాలువలు కట్టినయ్యి కాస్తప్పు ఇద్దరం మాట్లాడలేక పోయాం. అమ్మే వెక్కుల మధ్య చెప్పింది.

అవరేషన్ చేసి బిడ్డను తీసేసేటప్పుడే తప్పని సరిగా ఇక బిడ్డలు పుట్టుకుండా చెయ్యాలిసి వచ్చిందట. లేకపోతే పెద్ద ప్రాణానికి ముప్పుంటుంది. పుసా వచ్చిన పిన్నికి ఆ విషయం తెలిసినదట! పిన్ని మాస్టార్ని చూస్తూనే ఆవేశంతోనూ, ఆవేదనతోనూ మెలికల తిరిగి పోయిందట. ఆక్షణంలో ఆమెనెవరూ పట్టుకోలేక పోయారట. ఎంతసేపూ మాస్టార్ని చూసి “మీరే— మీరే. ఇలా చేయించారు నాకు తెలుసు— నాకు తెలుసు” అంటూ వూగిపోయిందట. తమగాని డాక్టర్లుగాని అసలు సంగతి ఎంతచెప్పినా వినిపించుకోలేదుట. కాస్తప్పటితోనే పిన్ని ఈ లోకంనించే వెళ్లిపోయిందట!—వెక్కివెక్కి ఏడ్చింది అమ్మ.

“అసంగతి తెలియక పోయినా, మాస్టారిమీద

ఆ అనుమానం అంత బలీయంగా కలగకపోయినా పిన్ని (బతికేదే” అంటుంది అమ్మ.

కాని ఎలా నమ్ముతుంది పిన్ని. ఆదినించీ ఆమె మాతృత్వాన్ని అర్థం చేసుకోని ఇంట్లో, తన కడుపు పంట కోసం తానుపడే తననకి విలువ కట్టలేని ప్రపంచంలో, తమ స్వార్థాలతో తన మనస్సు కలుషం చేసి వదిలిపెట్టిన మనుషులమధ్య, తనకి అవ్యాయం జరగలేదన్న నమ్మకమేమిటి?

అందుకే ఈ నమ్మరాని మనుషుల మధ్యనించి శాశ్వతంగా వెళ్లిపోయింది పిన్ని.

మాస్టార్ని చూస్తూంటే జాలేస్తున్నా ఒక్కొక్కప్పుడు చేతులారా పిన్నిని చంపిన చాంతకు డనిపిస్తుంది నాకు.

మంచి అభిరుచిగల మోకు

పంకజ్

మూడు రత్నాలను ఆర్పిస్తోంది!

- పంకజ్ సాండల్ డీలక్స్ • పంకజ్ సాండల్
- పంకజ్ బ్యూందావన్

పాటి లేని పరిమళం. మేటి రకం; ఉన్నత అభిరుచులు గల వారిని సంతోషంగా తృప్తి పర్చగలవు.

పంకజ్ సోప్స్ అండ్ ఆయిల్ మిల్స్, కొచ్చిన్

అంద్రపఠేక డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:
‘మెనర్స్ కె. వి. నారాయణ రావు అండ్ సన్స్’,
పి. బి. నెం. 16, విజయవాడ-1.

EP-PS-10